

Orientering om hørselshjelpemidler

Tekst: Rune Simensen

For de som har hørselshemninger av forskjellig grad finnes det hjelpemidler for å bedre hverdagen og øke muligheten for deltakelse i samfunnslivet. For å komme i betraktning for hjelpemidler må hørselshemningen være varig, dvs. minst to år, og hjelpemidlet det søkes om må være både nødvendig og hensiktsmessig for funksjonsevnen. For å sette i gang søkeprosessen tas det kontakt med helsetjenesten i bostedskommunen. Der vil du få hjelp videre. For større sjansje til et raskere svar kan du selv skaffe informasjon som hjelpemiddelsentralen trenger for å behandle søknaden. Det er altså NAV Hjelpemiddelsentral som behandler søknaden. Maksimalt skal dette ta seks måneder, men de fleste søknader blir likevel avgjort i løpet av én måned.

Hva får du?

Det er selvfølgelig avhengig av hva som er nødvendig i hvert enkelt tilfelle, men kort kan det summeres slik: Hørselshemmede, blinde eller døvblinde kan få tolk eller tolk-ledsagerhjelp og de kan få dekket utgifter til tilpasningskurs. Er hørselstapet så stort at høreapparat er det som trengs, kan man få støtte til dette. Ved tinnitus kan man få støtte til såkalt tinnitusmaskerer. Det er en elektronisk innretning som demper plagene ved tinnitus ved hjelp av motlyd.

For de som ikke kan benytte vanlig telefon kan teksttelefon være et alternativ, så lenge man ikke bor i institusjon. Da får man ikke støtte til slik. Man kan også få samtaleforsterker eller samtaleapparat.

For de som ønsker å se TV med simultantolkning har NRK 1 et slikt tilbud for de som har parabolantenne

eller kabel-TV. Man må da ha et fjernsyn som kan vise bilde-i-bilde (PIP). Man kan få tilskudd til kjøp av et slikt apparat, eller man kan få lånt et fra hjelpemiddelsentralen. I tillegg får man et tilskudd for engangsavgiften på kortet som er nødvendig for å ta inn TV-kanalen. Man kan også ha behov for varslings-systemer som kan varsle når noen ringer på dørklokka, når vekkerklokka ringer, ved barnegråt, ved brann osv.

Det finnes også andre typer hjelpemidler for de som har nedsatt hørsel eller døvhet, og som dekkes av det offentlige. Helsetjenesten der du bor hjelper deg å finne det som er mest hensiktsmessig for din situasjon.

Opplæring

Har man behov for hjelp til å bli mer uavhengig og selvhjulpel i dagliglivet kan man få stønad til opphold på folkehøyskole. For slike kurs kan folketrygden dekke inntil to skoleår. Er man synshemmet, hørselshemmet eller døvblind, kan man få stønad til tilpasningskurs. Søknad om slike sendes til det lokale NAV-kontor, hvor de også gir nærmere opplysninger om de forskjellige tiltakene.

Man kan få dekket inntil tre tilpasningskurs og tilhørende suppleringskurs. Har man pårørende som også kan ha behov for kurs, kan dette også dekkes gjennom det offentlige. Sykepenger for de som må være borte fra arbeidet kan også gis. For dem som har barn med funksjonsnedsettelse kan det også gis ytelse til opplæringskurs.

Spesielt for høreapparat og tinnitusmaskererere

For at man skal kunne få høreapparat fra

det offentlige må hjelpemidlet være av vesentlig betydning for at man skal kunne høre bedre, og hørselstapet må være varig (minst to år). Dette vil undersøkelser hos spesialist kunne avdekke. For de som har behov for høreapparat vil man kunne få høreapparat med tilbehør og tilpassede ørepropper, dekning av utgifter til reparasjon, dekning av utgifter til legeundersøkelse og reiseutgifter. I tillegg vil personer under 18 år få dekket utgifter til service. Det er kun apparater som omfattes av pris- og leveringsavtale mellom NAV og leverandørene som gis ut.

Når det gjelder tinnitusmaskererer er det også der et krav om at funksjonsevnen må bli vesentlig bedret ved bruk av hjelpemidlet. For de som har behov for tinnitusmaskererer vil de kunne få tinnitusmaskererer, dekning av utgifter til reparasjon, dekning av utgifter til legeundersøkelse og reiseutgifter. For de som er under 18 år dekkes også service. Som hovedregel kan du få nytt apparat etter minst seks år hvis det apparatet du allerede har, ikke lenger fungerer godt, og ikke kan repareres, eller et annet apparat gjør at du kan høre vesentlig bedre. Man kan likevel få nytt apparat før det er gått seks år hvis hørselstapet har endret seg slik at et annet apparat med andre tekniske spesifikasjoner gir bedret hørsel, eller det er kommet nye apparater på markedet som kan gi vesentlig bedre resultat enn det apparatet man har.

Høreapparater og tinnitusmaskererere som er gitt ut av NAV, er NAVs eiendom og skal leveres tilbake når man ikke lenger har bruk for det.

Når man har fått innvilget søknad om hjelpemiddel hos NAV, tar man med seg denne til forhandleren som tilpasser utstyret før utlevering.

Tolk og tolk-ledsagerhjelp

Er man døv, sterkt hørselshemmet eller døvblind, kan man gjennom NAV hjelpemiddelsentral, få gratis tolkehjelp eller tolk-ledsagerhjelp. Dette kan man få for å fungere i dagliglivet, i arbeidssituasjon, ved utdanning og til polikliniske helsetjenester. Man bestemmer selv til hvilke formål man vil benytte denne tjenesten. Barn i utlandet kan få dekket alle utgifter ved slik hjelp til daglige gjøremål.

Hjelpemiddelsentralene i Akershus,

Møre og Romsdal og Nordland har tilbud om fjerntolkning via bildetelefon, og tolken trenger da ikke å være fysisk tilstede. Hva man faktisk har bruk for avgjøres ut fra behovene. Det vil være situasjonen, graden og typen av hørselshemning og om det er kombinert syns- og hørselshemning som ligger til grunn for hjelpen. Det kan også brukes et to-tolksystem. Det som ligger til grunn for en slik vurdering vil være hensynet til brukerens behov, ressursbruk og oppdragets varighet.

Tolkehjelp søkes gjennom NAV hjelpemiddelsentral i bostedsfylke. Har man først fått innvilget tolkehjelp, kan denne bestilles etter behov hos tolkehjelpen. Maksimal behandlingstid er én måned, men de fleste søknader blir avgjort på dagen. For alle disse tjenestene har NAV hjelpemiddelsentral oversikt over mulighetene. Men også helsetjenesten der du bor vil kunne gi opplysninger om muligheter, hvordan du går frem osv. For flere opplysninger se www.nav.no

Boktips

Tekst: Sigve Kommedal
Foto: www.trilletterer.no/www.komma.no

Turtips

Gry Hoell er småbarnsmor og har skrevet boken *Trilletterer*. Boken gir 50 tips om turer i lett turterreng i Osloomarka. Omtalen av hver tur inneholder egen informasjon om den er egnet for bevegelsehemmede eller ikke. Boken kan kjøpes hos Gyldendal forlag, Tanum, Norli, Ark, Libris og www.bokkilden.no. Pris 299,- Les mer på www.trilletterer.no

Hjelp barnet ditt

Selvhjelpsbok for foreldre med barn som sliter. Boken gir tips om hvor man søker hjelp, lover og regler som kan være nyttige å vite om og hvordan man kontakter de ulike organisasjonene som sitter på viktig kunnskap om de ulike temaene. Boken inneholder også historier fra fem familier som er medlem i Handikappede Barns Foreldreforening (HBF). Boken kan bestilles på www.komma.no eller SMS tlf 952 39 309.

